

Μύθοι για τους σεισμούς

Βαγγέλης Παναγιωτάκης
Ζωή Σπυροπούλου

Ελλάδα

Ο Εγκέλαδος στην ελληνική μυθολογία φέρεται ως ο αρχηγός των Γιγάντων. Ήταν γιος του Ταρτάρου και της Γης και έπαιξε πρωτεύοντα ρόλο στη Γιγαντομαχία κατά τη διάρκεια της οποίας έχασε τη ζωή του. Πολλές είναι οι παραλλαγές του μύθου που συνδέονται με το όνομά του. Σύμφωνα με κάποιες από αυτές, κατά τη Γιγαντομαχία τον Εγκέλαδο τον σκότωσε ο Σειληνός ο ακόλουθος του θεού Διόνυσου, ή τον κατακεραύνωσε ο αντίπαλός του ο Δίας και μετά τον έθαψε ρίχνοντας πάνω του την Όσσα ή την Όθρη. Ο επικρατέστερος όμως μύθος αναφέρει ότι στη Γιγαντομαχία ο Εγκέλαδος ήταν αντίπαλος της θεάς Αθηνάς, η οποία τον εξουδετέρωσε ρίχνοντας πάνω του τη Σικελία. Από τότε ο Εγκέλαδος προσπαθεί να ελευθερωθεί, προκαλώντας έτσι σεισμούς και εκρήξεις του ηφαιστείου της Αίτνας. Πausanias αναφέρει και άλλη μία εκδοχή, σύμφωνα με την οποία η θεά Αθηνά σκότωσε τον Εγκέλαδο ρίχνοντας επάνω του το τέθριππο άρμα της.

Οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν τον Ποσειδώνα ως το θεό της θάλασσας, συχνά όμως συνέδεαν το θεό αυτό και με τους σεισμούς. Πίστευαν ότι χτυπούσε το πόδι του ή χτυπούσε τη Γη με την τρίαινα του για να δημιουργήσει ένα σεισμό. Αυτή η ικανότητά του να δημιουργεί τους σεισμούς του χάρισε τον τίτλο: "Τινάκτωρ της Γαίας".

Στην αρχαία Ελλάδα κάποιοι υποστήριζαν ότι οι σεισμοί προκαλούνται και από τον αρχηγό των αρχαίων θεών, το Δία. Η θεωρία αυτή, ότι ο θεός Δίας στέλνει τους σεισμούς, αντικαταστάθηκε αργότερα με απόψεις που διατύπωσαν αρκετοί φιλόσοφοι.

Σκανδιναβία

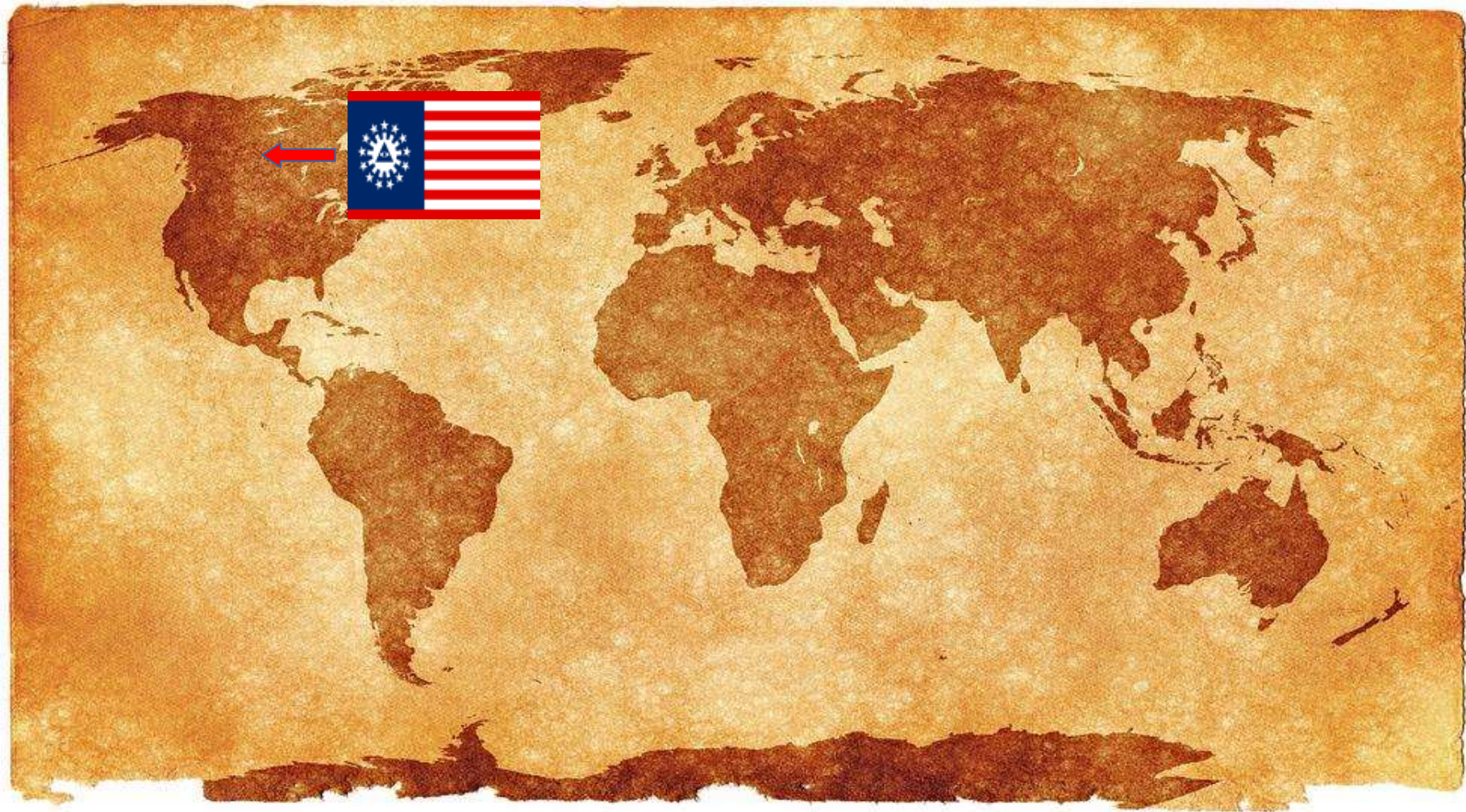

Σύμφωνα με τη μυθολογία το θεό Loki τον έδεσαν σε ένα βράχο μέσα σε μια υπόγεια σπηλιά για να τον τιμωρήσουν για τη δολοφονία του αδερφού του Baldur.

Ένα ερπετό ήταν πάνω από το πρόσωπό του και του έριχνε συνεχώς δηλητήριο. Η αδερφή του θεού Loki στεκόταν πάντοτε δίπλα του και μάζευε το δηλητήριο σε ένα δοχείο για να τον προστατεύει.

Πότε - πότε όμως η κοπέλα απομακρυνόταν για να αδειάσει το δοχείο, οπότε το δηλητήριο έπεφτε πάνω στο πρόσωπο του Loki. Αυτός, για να το αποφύγει στριφογύριζε και τότε το έδαφος δονούνταν και γινόταν σεισμός.

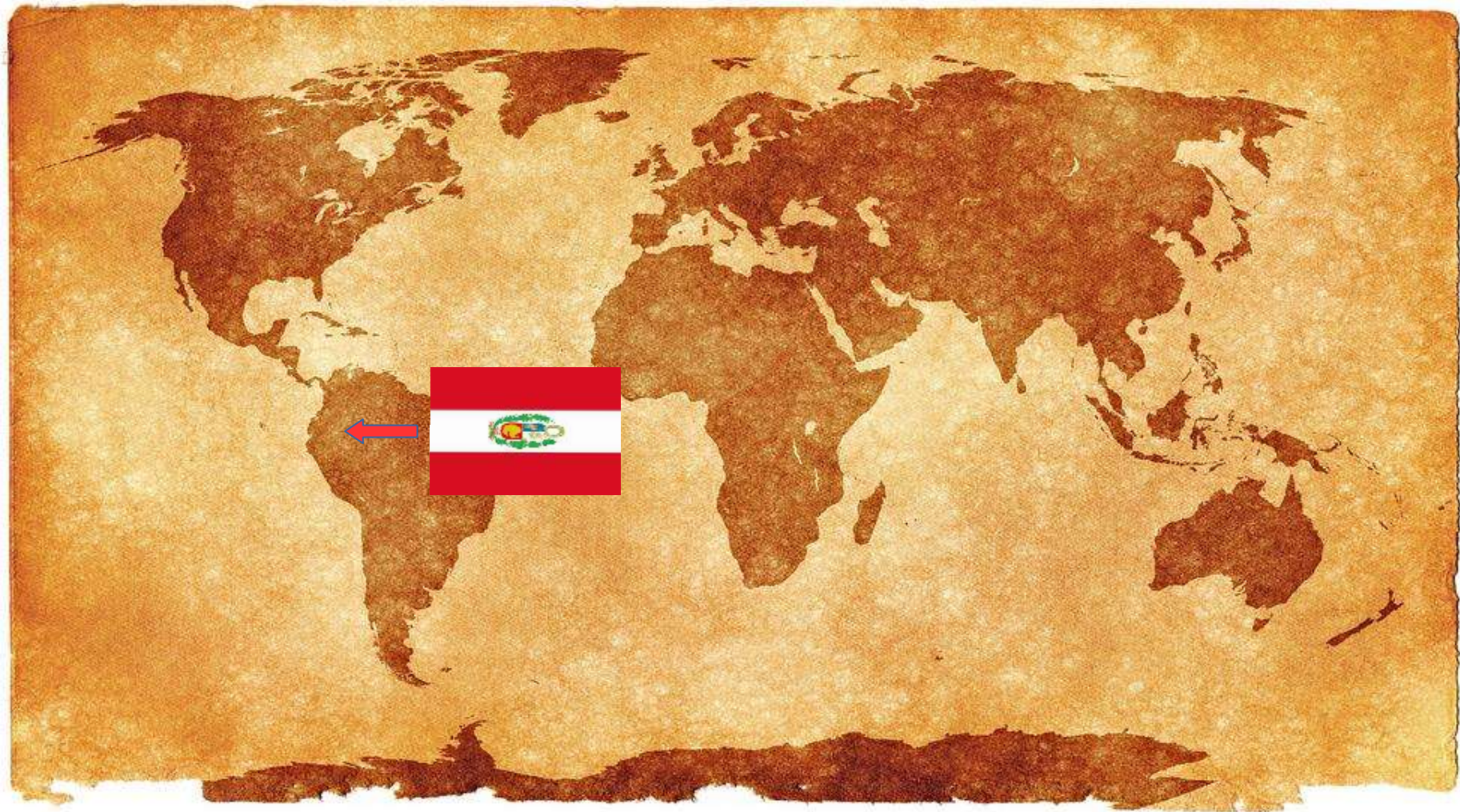
Βόρεια Αμερική

Πολλά χρόνια πριν, όταν το μεγαλύτερο μέρος της Γης ήταν σκεπασμένο με νερό, το Μεγάλο Πνεύμα αποφάσισε να δημιουργήσει μια όμορφη χώρα με λίμνες και ποτάμια, την οποία οι θαλάσσιες χελώνες θα μετέφεραν στην πλάτη τους. Οι θαλάσσιες χελώνες συνεργάστηκαν και το Μεγάλο Πνεύμα δημιούργησε την πλάση. Μια μέρα όμως οι χελώνες διαφώνησαν μεταξύ τους, οπότε κάποιες από αυτές άρχισαν να κολυμπούν ανατολικά, ενώ άλλες κολύπησαν δυτικά. Τότε ακούστηκε ένας δυνατός θόρυβος και η Γη άρχισε να σείεται. Οι χελώνες δεν μπόρεσαν να κολυμπήσουν μακριά γιατί η Γη ήταν πολύ βαριά, έτσι σταμάτησαν να διαφωνούν και συμφιλιώθηκαν. Παρ' όλα αυτά κάποιες φορές οι χελώνες, που κουβαλούν την Καλιφόρνια στην πλάτη τους, διαφωνούν και πάλι. Κάθε φορά που γίνεται αυτό η γη τρέμει και εκδηλώνεται σεισμός.

Περού

Σύμφωνα με τη μυθολογία ο θεός επισκέπτεται πότε - πότε τη Γη για να μετρήσει τους ανθρώπους που ζουν στον πλανήτη. Τα βήματά του όμως τραντάζουν το έδαφος και προκαλούν σεισμούς. Οι άνθρωποι κάποιες φορές για να τον διευκολύνουν στην καταμέτρηση, βγαίνουν έξω από τα σπίτια τους και φωνάζουν "Είμαι εδώ, είμαι εδώ!".

Μεξικό

Στο Μεξικό, σύμφωνα με τη μυθολογία, ο σατανικός El Diablo, δημιουργεί τεράστιες ρωγμές στο εσωτερικό της Γης.

Αυτός και οι σύντροφοί του χρησιμοποιούν τις ρωγμές αυτές όταν θέλουν να βγουν στην επιφάνεια της Γης και να προκαλέσουν προβλήματα. Σε κάθε τέτοια περίπτωση η Γη δονείται και εκδηλώνεται σεισμός.

Ανατολική Αφρική

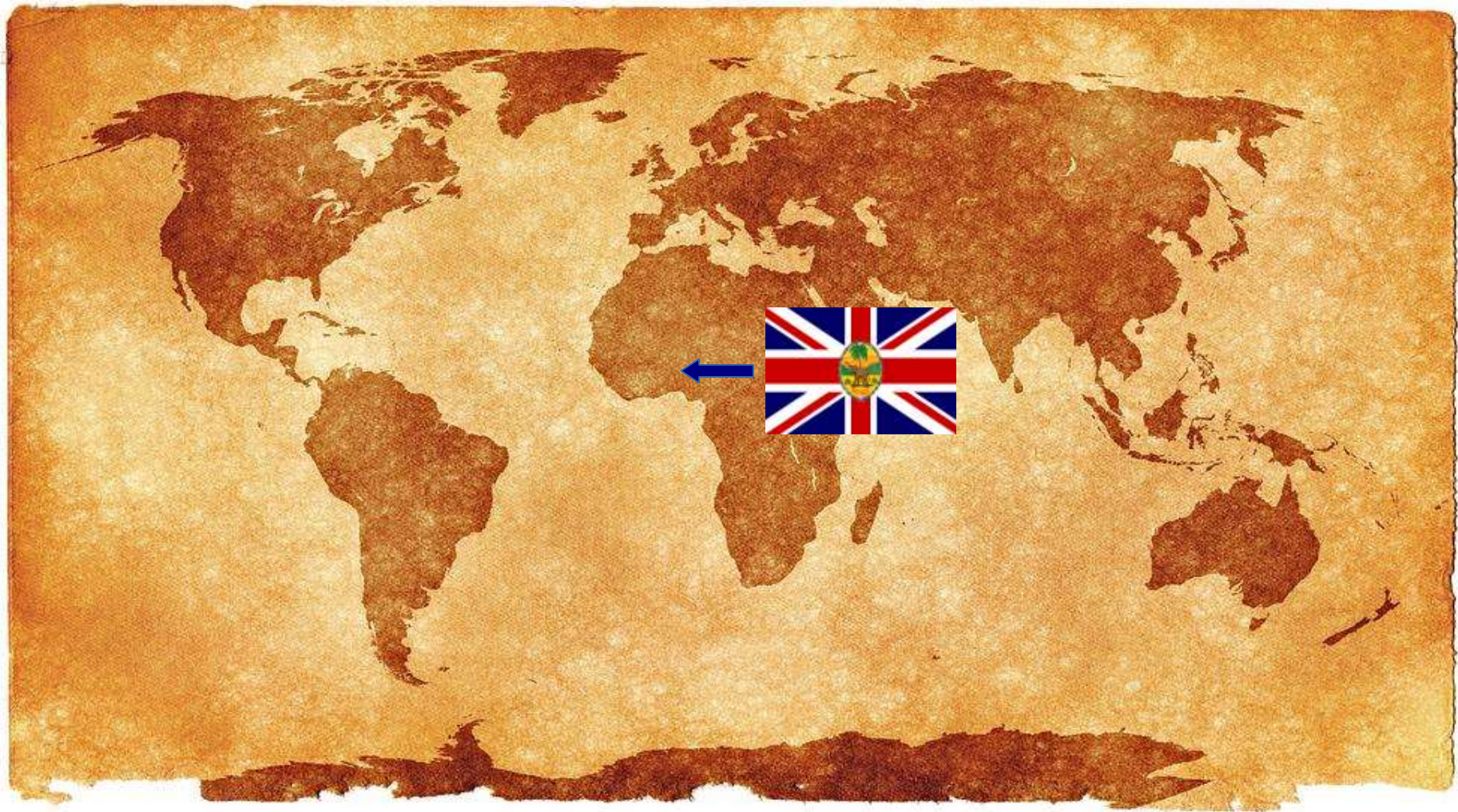

Στην Ανατολική Αφρική πίστευαν ότι ένα γιγάντιο ψάρι κουβαλάει ένα βράχο στην πλάτη του. Πάνω σε αυτό το βράχο στέκεται μια αγελάδα με τη Γη να ισορροπεί σε ένα από τα κέρατά της.

Η αγελάδα που και που μετακινεί τη Γη από το ένα της κέρατο στο άλλο προσπαθώντας να ξεμουδιάσει και έτσι προκαλούνται οι σεισμοί.

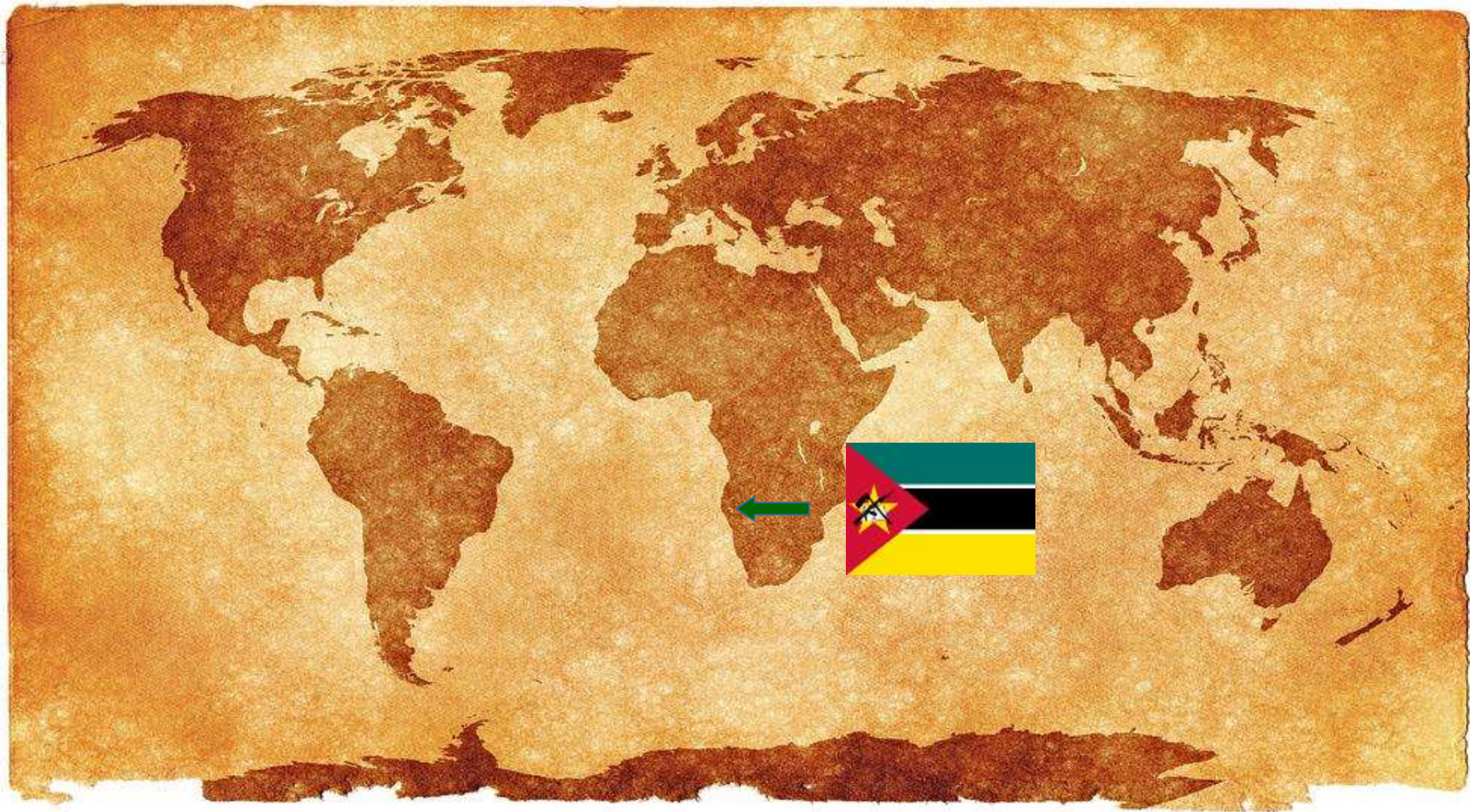
Δυτική Αφρική

Στη Δυτική Αφρική πίστευαν ότι ένας γίγαντας μεταφέρει τη Γη πάνω στο κεφάλι του. Όλα τα φυτά που υπάρχουν στον πλανήτη είναι τα μαλλιά του, ενώ οι άνθρωποι και τα ζώα είναι τα έντομα που βρίσκονται ανάμεσα στα μαλλιά του. Ο γίγαντας συχνά κάθεται και ρεμβάζει κοιτάζοντας προς την ανατολή. Κάποιες φορές όμως στρέφει το κεφάλι του προς τη δύση και μετά ξανά προς την ανατολή. Η κάθε μια από αυτές τις απότομες κινήσεις είναι και ένας σεισμός

Μοζαμβίκη

Στη Μοζαμβίκη θεωρούσαν ότι η Γη είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Πολλές φορές λοιπόν, όπως όλα τα έμβια όντα, η Γη αρρωσταίνει και έχει πυρετό. Στις περιπτώσεις αυτές εκδηλώνονται σεισμοί

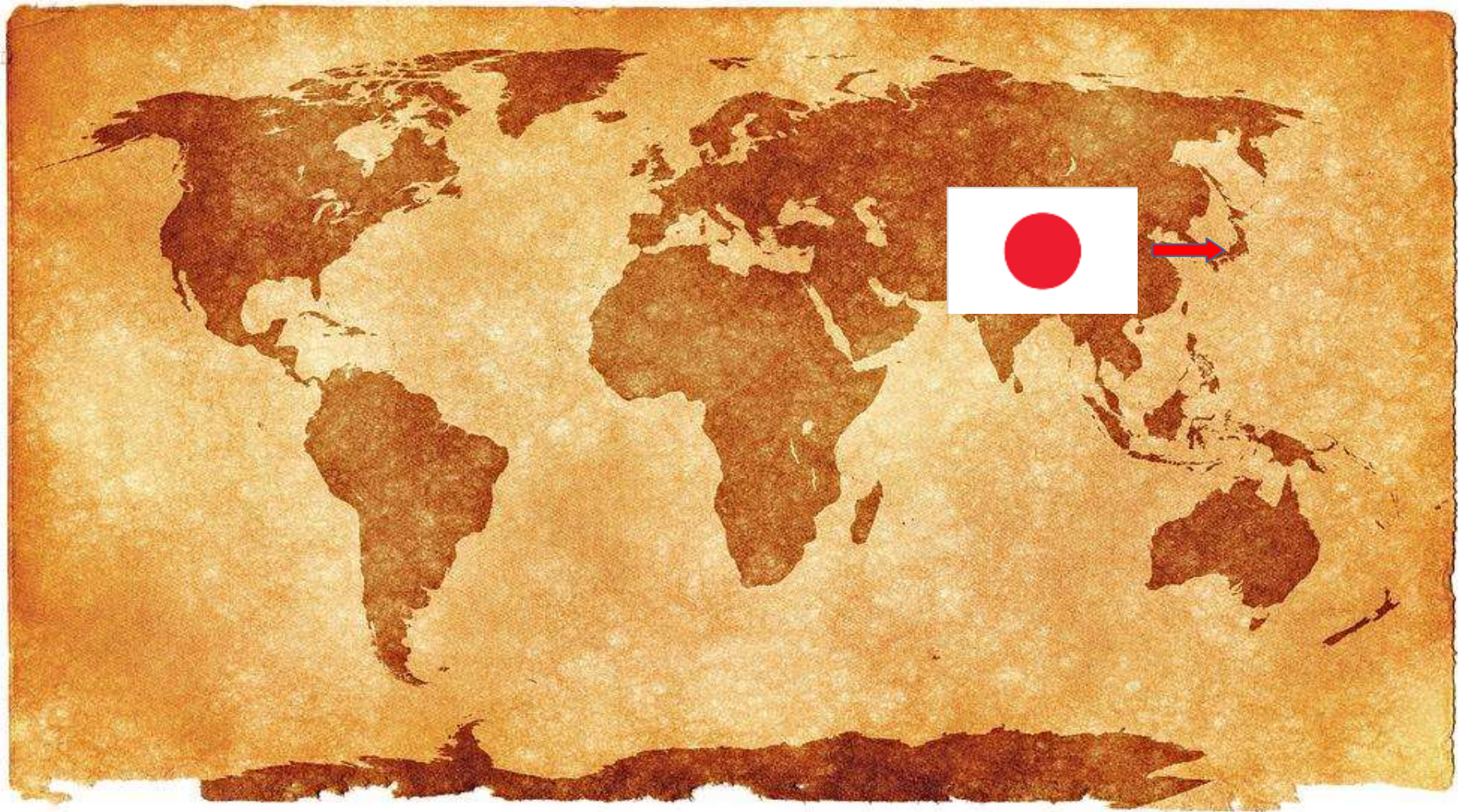
Ινδία

Διάφοροι μύθοι στην Ινδία αφορούν στους σεισμούς. Σύμφωνα με τον μύθο Hindu η Γη είναι μια τεράστια πλατφόρμα που στηρίζεται σε οκτώ ελέφαντες. Οι σεισμοί προκαλούνται, όταν ένας από τους ελέφαντες κουράζεται και χαμηλώνει το κεφάλι του, ταραάζοντας έτσι την ισορροπία της Γης. Ένας άλλος μύθος υποστηρίζει ότι η Γη ισορροπεί πάνω σε τέσσερις ελέφαντες, οι οποίοι βρίσκονται πάνω στη ράχη μιας χελώνας. Η χελώνα με τη σειρά της ισορροπεί πάνω σε μία κόμπρα. Όταν ένα από αυτά τα ζώα κινείται, η Γη τρέμει και σείεται. Ένας τρίτος μύθος αναφέρει ότι επτά ερπετά έχουν ως καθήκον να προστατεύουν τους επτά τομείς του κατώτερου τμήματος του ουρανού και να συγκρατούν εναλλάξ τη Γη. Όταν το ένα ερπετό τελειώνει τη βάρδιά του και αντικαθίσταται από κάποιο άλλο, τότε οι άνθρωποι στη Γη αισθάνονται μια απότομη δόνηση, που δεν είναι άλλη από το σεισμό.

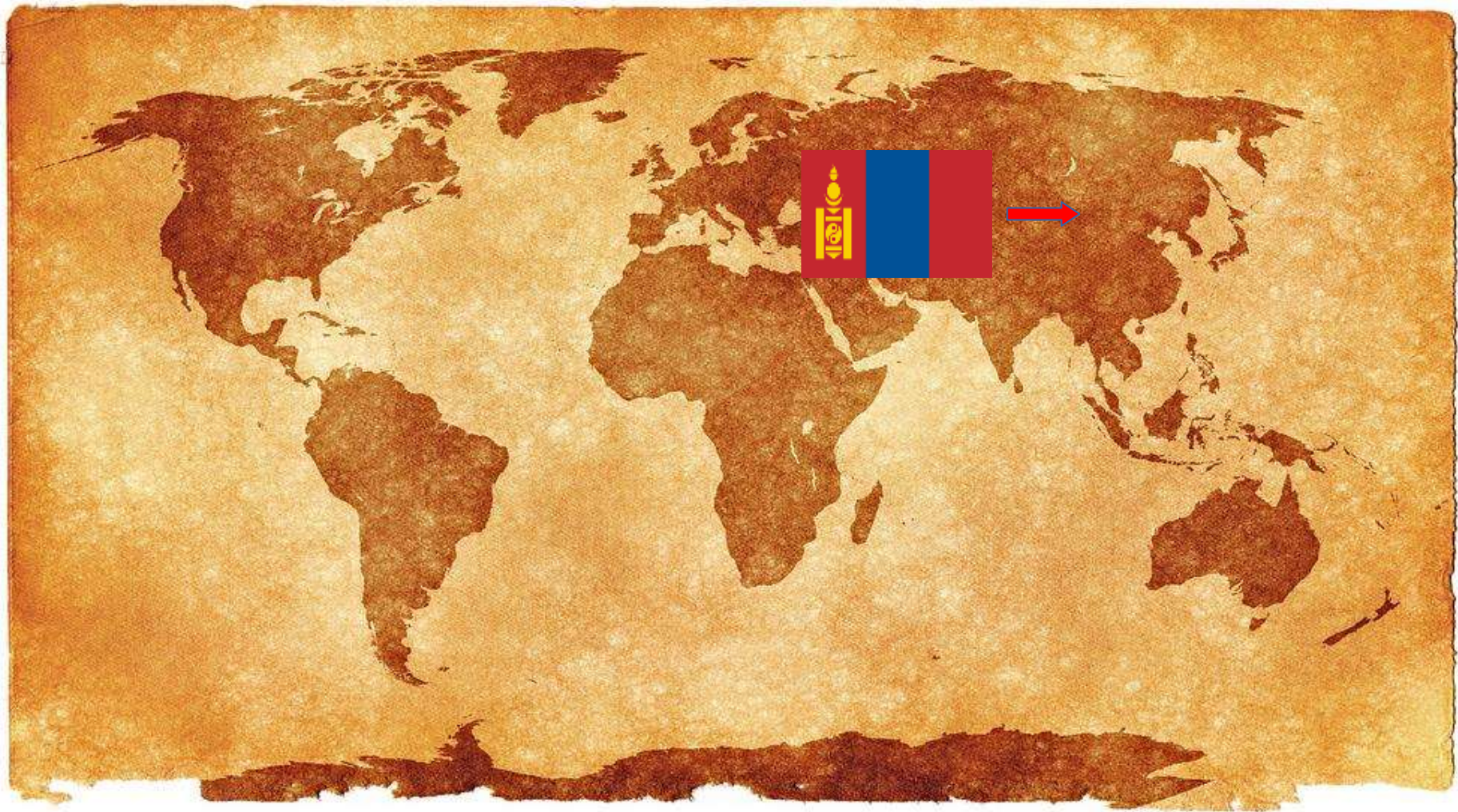
Ιαπωνία

Σύμφωνα με τη μυθολογία ένα γιγαντιαίο γατόψαρο ζει στη λάσπη κάτω από τη Γη. Στο γατόψαρο αυτό αρέσει να κάνει αστεία εις βάρος άλλων και μόνο ο θεός Kashima μπορεί να το χαλιναγωγήσει. Ο Kashima λοιπόν κρατάει έναν μεγάλο βράχο με μαγικές δυνάμεις πάνω από το γατόψαρο εμποδίζοντάς το να κινηθεί και έτσι η Γη παραμένει ήρεμη και ακίνητη. Υπάρχουν φορές όμως που το γατόψαρο ξεφεύγει από την επίβλεψη του θεού Kashima και αρχίζει να κινείται προκαλώντας σεισμούς.

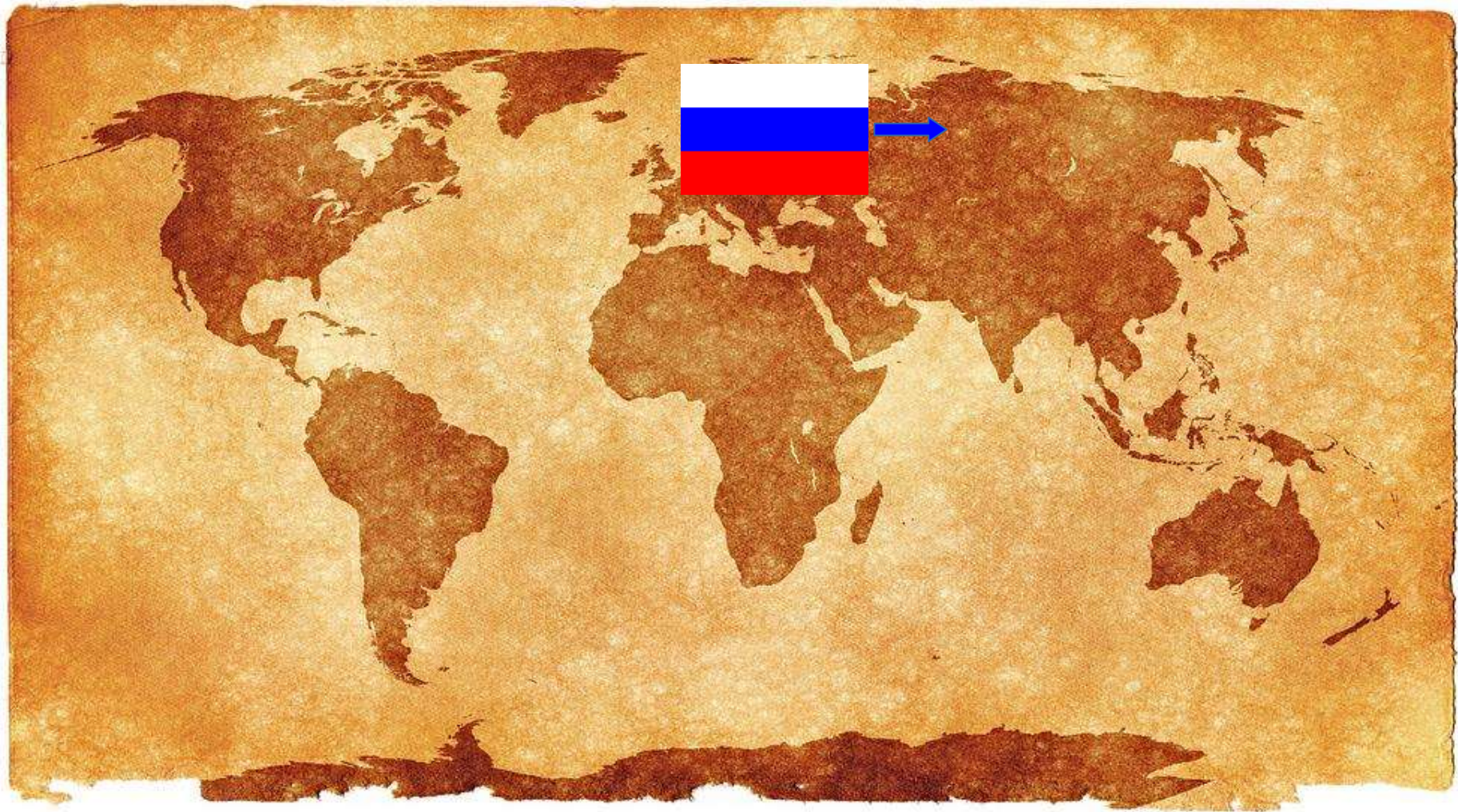
Μογγολία

Σύμφωνα με τη μυθολογία ένας γιγαντιαίος βάτραχος κουβαλάει τη Γη πάνω στην πλάτη του. Κατά διαστήματα ο βάτραχος κοάζει με αποτέλεσμα να δονείται η Γη και να εκδηλώνονται σεισμοί.

Ρωσία

Στη Σιβηρία πίστευαν ότι ένας θεός με το όνομα Tuli οδηγάει ένα έλκηθρο που έχει πάνω τη Γη. Το έλκηθρο αυτό το σέρνουν σκύλοι, οι οποίοι έχουν ψύλλους.

Συχνά τα σκυλιά σταματούν για να ξυστούν, οπότε η Γη κλονίζεται και γίνεται σεισμός.

Νέα Ζηλανδία

Στη Νέα Ζηλανδία πίστευαν ότι οι σεισμοί σχετίζονται με την εγκυμοσύνη της Μητέρας Γης. Η Γη κυοφορεί το θεό Ru, ο οποίος συχνά την κλωτσάει. Κάθε φορά που γίνεται αυτό ο πλανήτης σείεται και εκδηλώνεται σεισμός.

The End